

tohoto předpisu (§ 448 c. ř. s.) ovšem není, neboť zákon (§ 477 c. ř. s.) pokládá jen porušení základních předpisů procesního práva za zmatečnost. Byla proto věc vrácena prvému soudu za účelem nového jednání a rozhodnutí (§ 496 c. ř. s.) (srovnej Neumann kom. k § 448 c. ř. s.).

Ne j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v c d y:

Stěžovatel napadá usnesení odvolacího soudu z důvodu, že tento má za to, že o žalobě mělo být zavedeno řádné řízení na soudech okresních a nikoli řízení bagatelní. Se svou žalobou domáhá se zjištění, že konkurenční doložka, v tržové smlouvě ze dne 4. července 1919 obsažená, jest neplatnou a bezúčinnou, jelikož nebyla její platnost místně nikterak omezena, dále, jelikož právě na způsobu ohraničení, jak místního, tak časového platnost smlouvy samé co do konkurenční doložky jest závislou a že se příčí dobrým mravům. Žalobce ocenil předmět sporu se zřetelem na § 56, odstavec druhý j. n. na 100 Kč. Oceněním tímto je pak dle § 60 poslední odstavec j. n. jak soud, tak odpůrce vázán, pokud jde o příslušnost. Proto soud prvé stolice žalobu přijal, zavedl však také o ní řízení bagatelní. Než žalovaná strana proti zavedení bagatelního řízení právem brojila tím, že v tomto případě předpis § 56 neplatí, jelikož se žalobce domáhá zjištění, že jest ustanovení o povinnosti platiti konvenční pokutu 50.000 Kč neplatné, po případě bezúčinné a jest prý tu předmět sporu oceněn již v samém sporném závazku plněním peněžitým, odůvodňujícím příslušnost sborového soudu. Nemůže být pochybností o tom, že účelem žaloby jest jediné, by nemusel žalobce platiti ujednanou konvenční pokutu, jest tedy jen tato správně předmětem sporu a byla tudíž dle toho bez ohledu na ocenění předmětu sporu žalobcem příslušné řízení provésti, jak už správně odvolací soud ve svém usnesení projevený názor odůvodnil. Odůvodnění jeho nebylo nikterak vývody rekursu vyvráceno a poukazuje se tudíž na ně. Pokud vývody vycházejí z právního stanoviska, že bagatelní soudce má hned od počátku platnosti civilního řádu soudního tutéž pravomoc jako odvolací soud dle procesní novely (§ 500 c. ř. s.), nelze názoru tohoto sdílet. Na soudu jest, aby, má-li se dle obsahu žaloby za příslušna, řízení nároku žalobnímu odpovídající zavedl, to tím spíše, když žalovaný proti neprávem zavedenému řízení důvodně brojí. Jinak by bylo úplně dáno do libovůle žalobce, chce-li sporný nárok, pokud by se nezasahovalo do předmětné soudní příslušnosti, projednati před tím či oním soudem a dle toho pak i žalovaného připraviti o možnost použití opravných prostředků v plné míře. To nebylo zajisté úmyslem zákonodárce, a nelze proto ani připustiti, aby se tak stalo při ocenění předmětu na 100 K nesprávným výkladem § 60 j. n.

Čís. 1943.

Při žalobě o uznání nemanželského otcovství, k jejímuž podání dán byl soudní poukaz, netřeba zjišťovati, zda jsou zde podmínky § 228 c. ř. s.

(Rozh. ze dne 24. října 1922, R II 402/22.)

Žalobu o uznání nemanželského otcovství procesní soud první stolice zamítl, nevzav soulož v kritické době za prokázanou. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvnímu soudu, by, vyčkaje pravomoci, znovu ve věci jednal a rozhodl: **Důvody:** Žalobou domáhá se žalobkyně rozsudku, by žalovaný byl uznán jejím nemanželským otcem. Žaloba jest tedy žalobou určovací dle § 228 c. ř. s. Předpokladem přípustnosti určovací žaloby dle § 228 c. ř. s. jest však právní zájem na bezodkladném zjištění. Soud první stolice, zamítaje žalobu vůbec, nezkoumal, zda jsou tu předpoklady § 228 c. ř. s. pro žalobu určovací, ačkoliv žalobkyně za řízení naznačila zájem na bezodkladném zjištění, uvádějíc, že prozatím podala žalobu zjišťovací, poněvadž žalovaný jest t. č. nemajetným a nemá výdělku, takže by žaloba o placení výživného byla bezúčelná a beznadějná. Jelikož se tak nestalo a soud musí k nedostatku procesních náležitostí, zákonem pro žalobní nárok předepsaných, přihlížeti sám od sebe, byť i nedostatek tento nebyl žalovaným uplatňován, bylo napadený rozsudek zrušiti a věc vrátiti prvnímu soudu, aby dále jednal a znovu rozhodl (§ 496 čís. 2 c. ř. s.).

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a uložil odvolacímu soudu, by, nebrav zřetele k použitému důvodu zrušovacímu, o odvolání znovu rozhodl.

Důvody:

Žalující strana obdrževši od soudu poručenského zmocnění a příkaz k podání žaloby o uznání otcovství a plnění otcovských povinností, podala žalobu jen o zjištění otcovství, uvádějíc v řízení, že o výživné na ten čas nežaluje jedině proto, že žalovaný jest nemajetným a žaloba by v té příčině byla tou dobou bezúčelná a beznadějná. Právní zájem na tom, aby již nyní otcovství žalovaného bylo zjištěno, strana žalující arcif blíže neodůvodňuje. Druhá strana nevznesla proti žalobě s hlediska její přípustnosti jako pouhé žaloby určovací námitek. Procesní soud první stolice projednal a rozhodl spor ve věci a, třebaže o tom v rozsudku výslovné zmínky nečiní, pokládá patrně nárok na určení s hlediska § 228 c. ř. s. za právně opodstatněný. Obsah opravných spisů vztahuje se pouze k věcné stránce sporu, otázky přípustnosti nároku určovacího není se v něm vůbec dotčeno. Rekursu nelze upříti oprávnění. V tomto případě jde o statusovou určovací žalobu. V té příčině nařízeno jest § 16 I. dílčí novely k obč. zák. poručenskému soudu, by po případě udělil poručenstvu zmocnění k podání žaloby o uznání nemanželského otcovství. V této povinnosti poručenstva a v povaze nároku tkví právní zájem na bezodkladném zjištění, a proto netřeba zkoumati, jak mylně za to má odvolací soud, zda jsou zde předpoklady § 228 c. ř. s. pro žalobu určovací. Nebylo tedy příčiny ke zrušení rozsudku první stolice, nýbrž odvolací soud měl ihned vejíti v rozhodnutí o věci samé.

Čís. 1944.

Zabráním místností společným bytovým úřadem a přidělem jejím dosavadnímu nájemníkovi k dalšímu užívání zaniká nárok pronajímatelů na